

[Johs. Clausen.]

gaaende Oplysningsarbejde gennem vore Andelsforeninger og Landbrugsorganisationer. Mange Mejerier har indført Bestemmelser om Kvalitetsbetaling for Mælken for derigennem at hæve Kvaliteten og Hygiejnen. Nu kunde man spørge: Kan man da ikke naa frem ad de gamle Veje, og er det betimeligt ved en ny Lov at indføre forøget veterinært Tilsyn med Producenterne, Bødebestemmelser o. s. v.? Ser man paa den Udvikling, der er sket paa selve Mejerierne i teknisk og hygiejnisk Henseende, kan man ikke komme udenom, at de danske Mejerier staar absolut i 1ste Klasse, og at vel neppe noget Land har bedre Forhold paa dette Omraade. Jeg skal indrømme, at Staldhygiejnen i al Almindelighed neppe har fulgt med i den Udvikling, som er foregaaet paa selve Mejerierne. Men jeg vil pege paa, at der dog gennem de sidste Aartier er sket mægtige Fremskridt med Hensyn til Staldenes Indretning i Henseende til Lys, Luft, Renlighed o. s. v. Udviklingen har saa langt fra staaet stille her. Den danske Landbostand har i det sidste Par Meneskealdre forstaaet at løfte i Flok og hæve vor Smørproduktion op paa en ubetinget Førsteplads paa det engelske Marked, baade kvantitativt og kvalitativt.

Jeg vil gerne med et Par Tal belyse den Stigning, som har kendetegnet Udviklingen. I 1890 udførte vi Mejeriprodukter for 78 Mill. Kr., i 1913 for 223 Mill. Kr. og i 1929 for 526 Mill. Kr. Det vil sige, at i de sidste 40 Aar har Mejeriproduktionen indbragt ca. 33 pCt. af Landets Eksportværdi, og i de samme 40 Aar er vore Mejeriprodukters Eksportværdi steget til det seksdobbelte. Den danske Smørhandel udgør nu en Trediedel af Verdenshandelen med Smør. Og hele denne Udvikling er sket samtidig med, at vi ubetinget har holdt en Førsteplads paa det engelske Marked med en Overpris over alle andre Smørmærker.

Ser vi dernæst paa, hvad selve Mejeribrugget har gjort for at fremme Smørhygiejnen, viser det sig, at vi her i Danmark har ca. 1 400 Andelsmejerier, af hvilke 824 har givet Indberetning til Driftsstatistikken, og af disse 824 Mejerier har de 87 pCt. indført Mælkebedømmelse, enten ved Anvendelse af Reduktaseprøven eller ved Bedømmelse af Mælken efter Lugt og Smag. Endelig har 62 pCt. af disse Mejerier indført Kvalitetsbetaling, altsaa sat en direkte Præmie paa at levere den bedste Mælk til Mejeriet.

Jeg har fremført disse Tal for at vise, at vi er naaet langt frem ad den gamle

Vej, ad Frivillighedens Vej, om jeg saa maa sige. I egen Interesse har Landbruget fremmet denne Udvikling Skridt for Skridt, baade i Mejerivirksomhederne og med Hensyn til Staldhygiejnen. Det Standpunkt, vi staar paa i Øjeblikket, kendetegner det Resultat, som Erhvervet har arbejdet sig frem til under eget Initiativ og eget Ansvar. Staten har paa enkelte Omraader stillet Midler til Raadighed, som Landbruget har administreret, men Ansvaret har stadig i det hele og store ligget hos Befolkningen selv.

Jeg skal villigt indrømme, at der dog er Omraader, hvor det har været nødvendigt at lovgive med Tvangsbestemmelser. Det er f. Eks. ved Lov fastsat og overvaages meget nøje, at dansk Smør ikke maa indeholde over 16 pCt. Vand, og at det skal indeholde 80 pCt. Fedt. Paa flere Omraader vedrørende vor Baconeksport har det ligeledes af og til vist sig, at den enkelte, i dette Tilfælde det enkelte Slagteri, ikke har villet bøje sig for det, der tjener det heles Vel, men har søgt økonomisk Fordel paa det heles Bekostning. Det har da været baade berettiget og nødvendigt at træffe Lovbestemmelser for at sikre Helhedskvaliteten paa disse Eksportomraader.

Om nu Forholdene hos den enkelte Mælkeproducent er saadanne, at vi bør gaa til øget Veterinærtilsyn med Bøder og Politi bagved, maa jeg anse for meget tvivlsomt. Der maa i hvert Tilfælde paa dette Omraade — med den Udvikling, som jeg har paapeget, som Baggrund — gaas meget forsigtigt frem. Den Udvikling i Mejeribrugget, jeg har paavist, vidner om, at vi gennem voksende Forstaaelse paa Frivillighedens Grund er naaet saa langt frem, ogsaa i Staldhygiejnen, at vi skal være meget varsomme med at fravige det Princip, som hidtil har ligget til Grund for dette Arbejde.

Jeg vil i denne Forbindelse lægge den største Vægt paa, at et grundigt Oplysningsarbejde er mere betimeligt og mere nyttigt end Indførelsen af forskellige Tvangsbestemmelser for vore Landbrugsbedrifter. Da den højtærede Landbrugsminister ogsaa i sit Forslag har givet dette Oplysningsarbejde en betydelig Plads og gerne vil være med til at søge at fremme det, skal jeg erkende, at der er flere Punkter i Lovforslaget, som vi kan se paa med Velvillie, og som vi gerne vil være med til at overveje i et Udvalg.

Lovforslagets § 1 bestemmer, at der paa de aarlige Finanslove stilles til Raadighed for Landbrugsministeren et Beløb af indtil 10 000 Kr. til bl. a. gennem Foredrag